

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξάμηνῃ δραχ. 55. Τρίμηνῃ δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60, ἐξάμηνῃ 35 καὶ τρίμηνῃ 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνῃ 2 καὶ τρίμηνῃ 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἂλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦντο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθήναι 20 Φεβρουαρίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 12

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὸ βασιλόπουλο τὴν κοίταξε καὶ τῆς εἶπε μὲ συμπάθεια.

— Ὁ γιὸς σου εἶναι πολὺ καλὰ στὴν ὑγείᾳ του καὶ δὲν ἔχει χάσει διόλου τὸ μυαλό του, καλὴ μου γυναίκα. Ἡσούχασε! Πηγαίνετέ με στὸ παλάτι ὅπου βρίσκεται ὁ πατέρας μου ὁ βασιλιάς, καὶ θὰ σοῦ τὸν δώσῃ πίσω ἀμέσως.

— Ὁ πατέρας σου ὁ βασιλιάς; ἄχ, παιδί μου, πάρε αὐτὸν τὸν λόγο πίσω! Μπορεῖ νὰ σοῦ στοιχίσῃ τὴ ζωὴ σου καὶ νὰ ρίξῃ ὅλους τοὺς δικούς σου στὴν καταστροφή. Γιὰ κοίταξέ με καλὰ· δὲν εἶμαι ἢ ἄμοιρῃ ἢ μάννα σου ποὺ σ' ἀγαπάει;

Ὁ πρίγκιπας κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Πολὺ λυπᾶμαι ποὺ θὰ σὲ στενοχωρήσω, μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς δὲν σὲ ἔχω ξαναῖδεῖ ποτέ μου ὡς τώρα.

Ἡ γυναίκα σωριάστηκε χάμω, σκέπασε τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ χέρια της καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ τόσο σπαραχτικὰ, ποὺ ἦταν στ' ἀλήθεια ἀξιολύπητη.

— Ἐμπρός, ἄς ἐξακολουθήσῃ ἡ διασκέδαση! φώναξε ὁ Κάντυ. Ἐ, ἐσεῖς! Νάν καὶ Μπέττυ, δὲν ξέρετε πῶς δὲν ταιριάζει νὰ καθόσαστε ὅταν ὁ πρίγκιπας σας εἶναι ὁρθός; Γονατιστές, παλιοκόριτσα! Πέστε καὶ προσκυνήστε τον!

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ξέσπασε πάλι σὲ δυνατὰ γέλια. Τὰ κορίτσια ὅμως ἄρχισαν

νὰ τὸν παρακαλοῦν δειλὰ γιὰ τὸν ἀδελφό τους.

— Ἀχ, πατέρα, ἄσ' τον νὰ πάῃ νὰ πέσῃ νὰ κοιμηθῇ. Μὲ τὸν ὕπνο θὰ τοῦ γιатреуτῇ ἡ μούρλια του. Ἀσ' τον, πατέρα! εἶπε ἡ Νάν.

— Σὲ παρακαλῶ πατέρα, ἄφησέ τον, εἶπε καὶ ἡ Μπέττυ. Εἶναι πιὸ κου-

«— Εἶμαι ὁ Ἐδουάρδος, πρίγκιπας τῆς Οὐαλλίας, καὶ κανένας ἄλλος!» (Σελ. 126, στ. γ')

ρασμένος ἀπὸ ἄλλοτε. Αὐριο θὰ εἶναι πάλι καλὰ καὶ θὰ βγῇ νωρὶς στὴ ζητιανιά καὶ δὲν θὰ γυρίσῃ πίσω μ' ἄδεια χέρια.

Τὰ λόγια αὐτὰ θύμισαν στὸν Κάντυ τὸ χρηματικὸ ζήτημα καὶ τὸν ἔκαναν νὰ χάσῃ ὅλο του τὸ κέφι. Στράφηκε πρὸς τὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ εἶπε ἄγρια:

— Αὐριο πρέπει νὰ πληρώσουμε δυὸ πέννες στὸ σπιτονοικοκύρη. Ἐξῆ μηνῶν νοῖμι μπροστὰ γι' αὐτὴ τὴν ἄθλια τρύπα, εἰδεμὴ θὰ μᾶς πετάξουν ἔξω. Δεῖξε μου, πόσα μάζεφες σήμερα ὅλη τὴν ἡμέρα ποὺ γύριζες στοὺς δρόμους καὶ μπιρμπάντευες;

— Μὴ μὲ προσβάλλῃς μὲ τέτοια λόγια, εἶπε ὁ Ἐδουάρδος. Σοῦ λέω καὶ πάλι πῶς εἶμαι ὁ γιὸς τοῦ βασιλιά.

— Ἐοὺ ὁ γιὸς τοῦ βασιλιά; Καλέ, τί μᾶς λές; ἔκανε ὁ Τζὼν Κάντυ. Νὰ λοιπόν, γιὰ νὰ δοκιμάσῃς τὴ γροθιά τοῦ μεγαλειότατου πατέρα σου!

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ, ἔδωσε μιὰ τόσο δυνατὴ γροθιά στὸν ὦμο τοῦ παιδιοῦ, ποὺ τὸ πέταξε στὴν ἀγκαλιά τῆς μάννας τοῦ Τόμ. Αὐτὴ τὸν ἔσφιξε στὸ στήθος της καὶ ἔβαλε τὸ ἴδιο τὸ κορμί της μπρὸς γιὰ νὰ τὸν φυλάξῃ ἀπὸ τίς γροθιὲς σὰν ἀσπίδα, ποὺ ἔπεφταν βροχὴ καὶ ποὺ τίς δεχόταν ὅλες αὐτὴ στὴν πλάτη της. Τὰ κορίτσια, κατατρομαγμένα, τρύπωσαν σὲ μιὰν ἄκρη, ἢ γιὰ στρίγγλα ὅμως ἔτρεφε νὰ βοηθήσῃ τὸ γιό της. Τὸ βασιλόπουλο ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τῆς προστάτριάς του καὶ φώναξε:

— Κυρία, δὲ θέλω νὰ

υποφέρει για χάρη μου. "Αφ'ησε αυτά τα θηρία να ξεθυμάνουν επάνω σε μένα μοναχά.

Τὰ λόγια αυτά ξερέθηκαν σε τέτοιο σημείο τὰ «θηρία», πού άρχισαν να χτυπούν πιά στα τυφλά τὸ ανυπεράσπιστο άγόρι. Κι' άφου ξεθύμαναν επάνω του, ξυλοκόπησαν ύστερα άγρια και τὰ κορίτσια και τή μητέρα τους, γιατί είχαν δοκιμάσει να προστατεύσουν τὸ θυμα τους.

— Καί τώρα όλοι έμπρός ύπνο! φώναξε ὁ Κάντυ. Άρκετά διασκεδάσαμε!

Τὸ φῶς σβύστηκε κι' ἡ οἰκογένεια έπεσε να κοιμηθῇ. Σὲ λίγη ὥρα τὸ ροχαλητὸ τοῦ Κάντυ και τῆς μάννας του έδειξαν πῶς κι' οἱ δύο τους κοιμόνταν τὸν ὕπνο τὸ δικαίου. Τότε τὰ δύο κορίτσια σηκώθηκαν σιγά-σιγά ἀπὸ τὸ στρώμα τους, σύρθηκαν ὡς τῇ γωνιά πού εἶχε ζωάσει τὸ βασιλόπουλο, και τὸ σκέπασαν στοργικά με άχυρα και κουρέλια. Καί ἡ μητέρα τους σύρθηκε κοντά του, τοῦ χάιδεψε τὰ μαλλιά, και κλαίγοντας άρχισε νὰ τὸν παρηγορῇ και νὰ τὸν νανουρίζῃ. Τοῦ εἶχε φυλάξει κιόλας κάτι γιὰ νὰ φάῃ. Ἀλλὰ οἱ πόνοι τοῦ εἶχαν κόψει κάθε ὄρεξη, και μάλιστα γιὰ ἕνα τέτοιο ἀποκρουστικὸ μαῦρο ξεροκόμματο ψωμί. Ὡστόσο ἦταν βαθιά συγκινημένος γιὰ τὴν αὐτοθυσία πού εἶχε δεῖξει ἡ γυναίκα αὐτῇ γιὰ χάρη του. Τὴν εὐχαρίστησε γιὰ ὅλα με λόγια εὐγενικά και τῆς σύστησε νὰ πᾶν νὰ κοιμηθῇ γιὰ νὰ ξεχάσῃ τὰ βάσανά της. Ὁ πατέρας του, πρόσθεσε, ὁ βασιλιάς δὲν θ' άφηνε χωρίς ἀνταμοιβή τὴν αὐταπάρνηση και τὴν ἀφοσίωση πού έδειξε. Ἡ νέα αὐτῇ ἀπόδειξη τῆς τρέλλας τοῦ παιδιοῦ της καταλύπησε τὴ μητέρα ὡς τὰ βάθη τῆς καρδιάς της. Ἐσφίξε τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιά της ἀπαρηγόρητη, και ύστερα, με τὰ μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ δάκρυα, σύρθηκε ἀθόρυβα ὡς τὸ ἀχυρόστρωμά της.

Ἐκεῖ πού ἦταν ξαπλωμένη και συλλογιζόταν τὴ δυστυχία της, άρχισε σιγά-σιγά νὰ σχηματίζεται μες στὸ νοῦ της ἡ ἀντίληψη, πῶς τὸ παιδί αὐτὸ εἶχε επάνω του κάτι πού δὲν τὸ εἶχε παρατηρήσει ὡς σήμερα στὸν Τόμ. Δὲν κατάφερε νὰ τὸ καθορίσῃ, δὲν μπορούσε νὰ πῇ τί ἀκριβῶς ἦταν· μὰ τὸ ἀλλάθητο μητρικὸ της μάτι τὸ εἶχε ἀντιληφθεῖ και προσέξει. Ἀν αὐτὸ τὸ παιδί δὲν ἦταν στ' ἀλήθεια ὁ γιός της; Ὁχι, αὐτὸ ἦταν ἀνοησία. Παρὰ τὴν ἀγωνία της και τὴν πίκρα της, τῆς ἦρθε διάθεση νὰ γελάσῃ. Μολαταῦτα ἡ σκέψη αὐτῇ δὲν τὴν άφηνε· ἔμενε πάντα καρφωμένη

στὸ μυαλό της. Τὴν περιτριγύριζε ὁλένα και στενώτερα, τὴ βασάνιζε, τῆς έρχόταν ὅλο και πιὸ ἐπίμονη, και στὸ τέλος τῆς πλάκωσε τὴν καρδιά σὰν ἐφίλτης. Στὸ τέλος εἶπε κι' ἀπὸ μὴν της πῶς δὲν θὰ μπορούσε νὰ βρῇ ἡσυχία, ἀν δὲν ἀποχτοῦσε, με μιὰ δοκιμή, μιὰ ἀναμφισβήτητη ἀπόδειξη πῶς αὐτὸ τὸ παιδί ἦταν ναί ἡ ὄχι ὁ γιός της. Αὐτὸ ὅμως ἦταν πιὸ εὐκολο νὰ εἰπωθῇ παρά νὰ μπῇ σὲ πράξη. Σχεδιάζε τὴ μιὰ δοκιμὴ μετὰ τὴν ἄλλη, γιὰ νὰ τὴς ἀπορρίψῃ εὐθὺς ἀμέσως, γιατί καμμιά δὲν τὴν ἱκανοποιούσε άρκετά, καμμιά δὲν τῆς φαινόταν άρκετὰ σίγουρη ἐνῶ μόνο μιὰ ἀπόδειξις θετική κι' ἀναμφισβήτητη θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ φοβερὸ αὐτὸ δίλημμα. Στὸ τέλος ἀπελπίστηκε πῶς θὰ βρῇ τίποτε, και σκέφθηκε πῶς τὸ κάτω-κάτω ἂ δικαί εἶχε βασανίσει τὸ φτωχὸ της τὸ μυαλό και καλύτερα θὰ ἦταν νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴ σκέψη μιᾶς τέτοιαις δοκιμῆς. Ἐκεῖ πού συλλογιζόταν ὅλα αὐτά, άκουσε τὴ ρυθμική ἀναπνοὴ τοῦ παιδιοῦ και κατάλαβε πῶς εἶχε ἀποκοιμηθεῖ. Ἡ ἀναπνοὴ αὐτῇ διακοπτόταν πότε-πότε ἀπὸ μικρὲς πνιγμένες κραυγὲς και βογγητὰ σὰν κι' αὐτὰ πού βγάζει κανεὶς δταν βλέπει ἕνα ἄσχημο ὄνειρο. Ἡ παρατήρηση αὐτῇ τὴν ἔκανε νὰ σκεφθῇ κάτι πού συγκέντρωνε ὅλα τὰ προσόντα τῶν σχεδίων πού εἶχε ἀπορρίψει πρίν. Τρέμοντας ὁλόκληρη ἀπὸ τὴν ταραχὴ της, ἀλλὰ προσέχοντας νὰ μὴν κάνῃ κανένα θόρυβο, ἀποφάσισε εὐθὺς τὴν ἐκτέλεσή του. Ἀναψε τὸ κερί και σκέπασε τὴ φλόγα με τὸ χέρι της, λέγοντας ἀπὸ μέσα της:

— Ἀν τὸν εἶχα ἰδεῖ μονάχα τὴν ὥρα πού κοιμόταν, τότε θὰ ἦξε ῥα κιόλας. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἦταν ἀκόμη μικρουλάκι και πῆρε φωτιά τὸ μπαρούτι κοντὰ στὸν πρόσωπό του, κάθε φορὰ πού θὰ τὸ ξυπνοῦσε κανεὶς ξαφνικά ἀπὸ τὸν ὕπνο του, ἡ κι' ἀπὸ τὰ ὄνειρα πού ἔκανε με ἀνοιχτὰ τὰ μάτια, ἔβαζε πάντα ἀθελά του τὰ χέρια του μπροστὰ στὰ μάτια του, ὅπως τὸ εἶχε κάνει τότε. Καί κάνοντάς το αὐτὸ, δὲν κρατᾷ τις παλάμες ἀπὸ μέσα ὅπως τὸ κάνει ὅλος ὁ κόσμος, ἀλλὰ τὴς στρίβει κατὰ ἔξω. Αὐτὸ τὸ ἔχω προσέξει χιλιάδες φορές: πάντα τὸ κάνει με τὸν ἴδιο τρόπο. Καί τώρα σὲ λίγο θὰ βεβαιωθῶ.

Κρατώντας πάντοτε τὸ κερί σκεπασμένο με τὸ χέρι της, σύρθηκε ἀθόρυβα ὡς τὸ κοιμισμένο παιδί. Ἐρχοντας τὰ μάτια της καρφωμένα σ' αὐτὸ, ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, συγκρατώντας με τὴ βία τὴν ταραχὴ της και μὴ τολμώντας οὔτε

ν' ἀναπνεύσῃ κἄν. Ὑστερὰ άφησε νὰ πέσῃ ξαφνικά τὸ φῶς στὸ πρόσωπό του και χτύπησε τὸ πόδι της στὸ πάτωμα κολλητὰ στ' αὐτί του. Τὸ παιδί άνοιξε εὐθὺς τὰ μάτια του, κοίταξε τρομαγμένο γύρω του, ἀλλὰ δὲν ἔκανε οὔτε τὸ παραμικρὸ κίνημα με τὰ χέρια.

Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα ἀπόρησε και κατὰτράχηκε. Ὡστόσο δὲν κατόρθωσε νὰ ξανακοιμηθῇ. Ἐξάρωσε σὲ μιὰ γωνιά και βυθίστηκε σὲ βαθειὰ συλλογὴ. Προσπαθοῦσε νὰ πείσῃ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ της πῶς ἡ τρέλλα ἦταν αἰτία πού ὁ Τόμ ἔπαψε πιά νὰ κάνῃ τὴν ἔστικτη ἐκείνη κίνηση τῶν χειρῶν. Μὰ ἡ ἐξήγηση αὐτῇ δὲν τὴν ἱκανοποιούσε.

— Ὁχι, ἔλεγε. Τὰ χέρια του δὲν εἶναι τρελλά. Εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατο μέσα σὲ λίγες ὥρες νὰ ξέμαθαν μιὰ πολύχρονη συνήθεια. Ἀχ, Θεέ μου, τί φοβερὴ ἀγωνία εἶναι αὐτῇ γιὰ μένα!

Ὡστόσο ἡ ἐλπίδα ἦταν τώρα τόσο ἐπίμονη, ὅσο ἦταν πρίν ἡ ἀμφισβόλια. Παρ' ὅλο πού ἡ δοκιμὴ της τὴν πληροφορόρησε ἐκεῖνο πού ζητοῦσε, αὐτῇ δὲν μπορούσε νὰ ἡσυχάσῃ και ἀποφάσισε νὰ δοκιμάσῃ ἄλλη μιὰ φορὰ. Ἡ ἀποτυχία της πρίν μπορεῖ νὰ ἦταν μιὰ ἀπλή σύμπτωση. Ἐύπνησε πάλι δύο-τρεις φορές τὸ παιδί σὲ ἀραιὰ διαστήματα, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν πάντοτε τὸ ἴδιο ὅπως και τὴν πρώτη φορὰ. Στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ πέσῃ κι' αὐτῇ νὰ ἡσυχάσῃ, και προτοῦ νὰ τὴν πάρῃ ὁ ὕπνος, ἔξακολουθοῦσε νὰ σκέπτεται:

— Ὁχι, δὲν μπορῶ νὰ παραδεχτῶ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Ὁχι, ὄχι, δὲν μπορῶ! Πρέπει νὰ εἶναι ὁ Τόμ μου.

Ἀφου ἔπαψε πιά ἡ μητέρα τοῦ Τόμ νὰ τὸν ξυπνάῃ κι' οἱ πόνοι του λιγότεψαν τόσο ὥστε νὰ μὴν τὸν ἐμποδίζουν πιά νὰ κοιμηθῇ, τὸ βασιλόπουλο βυθίστηκε ἐπιτέλους σὲ βαθύ ὕπνο. Κοιμήθηκε χωρίς διακοπὴ τέσσερις ὡς πέντε ὥρες. Ὑστερὰ άνοιξε τὰ μάτια του και φώναξε, ἐνῶ ἦταν ἀκόμη μισοκοιμισμένος:

— Σὲρ Οὐίλλιαμ!

Σὲ λίγα λεπτά φώναξε πάλι δυνατώτερα:

— Σὲρ Οὐίλλιαμ Χέρμπερτ! Ἐλάτε ἐδῶ νάκούσετε τὸ πιὸ περίεργο ὄνειρο πού εἶδα ποτέ μου! Σὲρ Οὐίλλιαμ! Μὰ δὲν άκούτε λοιπόν; Γιά φαντασθεῖτε, ὀνειρευόμουν πῶς ἦμουν ζητιανόπουλο! Ἐ, σὺ, φρουρέ! Σὲρ Οὐίλλιαμ! Μὰ τί, δὲν εἶναι κανεὶς ἐδῶ; Ἀ, αὐτὸ θὰ τιμωρηθῇ αὐστηρά!

— Τί ἔπαθες; ρώτησε μιὰ σιγανή φωνὴ κοντὰ του. Ποῖον φωνάζεις;

— Τὸν σὲρ Οὐίλλιαμ Χέρμπερτ! Ἐσὺ ποῖος εἶσαι;

— Ἐγώ; Καλέ, ἡ ἀδελφὴ σου ἡ Νάν! Δὲν με γνωρίζεις; Ἀχ, Τόμ, κι' ἐγὼ νόμιζα πῶς σοῦ εἶχε περάσει. Ἀλλὰ ἐσὺ ἀκόμη εἶσαι τρελλός, καϊμένο παιδί. Δὲν σοῦ πέρασε ἀκόμη ἡ μούρλια σου. Καλύτερα θὰ ἦταν νὰ μὴ σὲ ξυπνοῦσα διόλου. Μὰ κάνε μου τὴ χάρη, μὴ μοῦ λὲς τέτοια λόγια, γιατί ἀλλοιῶς, κακομοίρῃ μου, θὰ μᾶς σκοτώσῃ ὅλος ὁ πατέρας στὸ ξύλο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΑΪΣΤΡΑΛΙ

Εὐλογημένο νὰ εἶσαι, ἀεράκι, πού αὐτῇ τὴν ὥρα τῆς νύχτας ἦρθες και γέμισες τὴν ψυχὴ μας με τὴ δροσερὴ πνοή σου...

Ἡρθες ἔτσι ξαφνικά και σκόρπισες ὅλες τίς ἀχνάδες τίς κατακαυσμένες γύρω και μᾶς άφησες νὰ δοῦμε τὰ ἀμέτρητα χρυσὰ καρφιά πού κρατᾶνε τὸ στερέωμα...

Ἐφερες ἀπὸ τὸ δάσος πέρα ὅλα τὰ μυστικά κι' ὅλα τὰ κρυφομυλήματα τὰ μαγικά, πού τὰ μεγάλα δέντρα κρατᾶνε μόνο γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους.

Ἐφερες ἀπὸ τόσο μακριὰ τὸ σιγαλὸ τρεμοσάλεμα τῆς θάλασσας, και μᾶς ἔκανες ν' ἀκούσουμε τὸ γλυκὸ της χᾶδι πάνω στὴν ἀμμουδιὰ και στὰ καθαρὰ χαλίκια...

Πέρασες μέσα ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν δέντρων κι' ἔφτασες ὡς ἐμᾶς σὰν μιὰ ἀνάρρη μουσική, σὰν ἀγαπημένο μουρμούρισμα, σὰν σιγαλὸ ἀνάβρυσμα νεροῦ...

Κί' ἔφτασες ὡς τὴν ψυχὴ μας, και τὴ γέμισες λαχτάρεις, και τὴ γέμισες ἀγάπη γιὰ τὸ κάθε τί, ἔτσι ὅπως ἦρθες μοναχό...

Πῶς σ' ἐπιθυμούσαμε και σὲ λαχταρούσαμε, πνοὴ χυμένη ἀπὸ στόμα μαγεμένο...

Ἐγινες ἡ δροσιὰ στὰ φρυγμένα, στὰ σκαμένα ἀπὸ τὴ δουλειὰ πρόσωπα, ἔγινες τὸ βάλασμα σὲ καρδιές πληγωμένες, και στὰ ἀρρωστημένα κορμιά ἔγινες τὸ χᾶδι και ἡ ἐλπίδα.

Σκόρπισες τὴ μουσική σου στὴν κοιλάδα μας, και συνεπῆρες ὅλες τίς καταχνιὲς πού βαρύναν τὴν ψυχὴ μας.

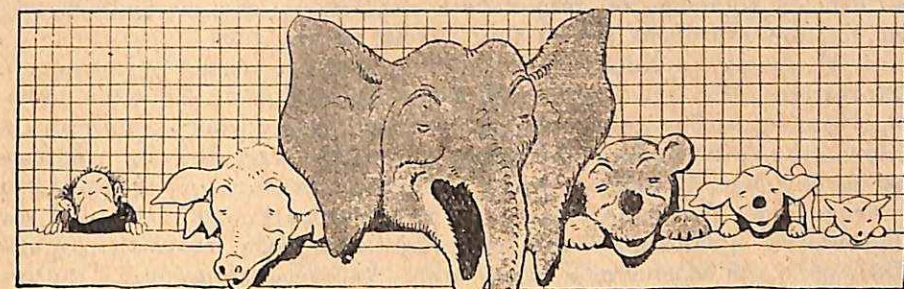
Και τὴν ἔκανες με τὸ δροσερὸ φίλημά σου ἑτοιμὴ νὰ σὲ συντροφέει στὸ ταξίδι σου...

Μὰ πέρασες πάνωθὲ μας, και μᾶς άφησες μοναχοὺς με τὰ χέρια τεντωμένα πρὸς ἐσένα, ὡ ἀνάλαφρο φύσιμα.

Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι και ποῦ πηγαίνεις;

Εὐλογημένο νάσαι στὸ δροσερὸ σου δρόμο...

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ

ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ

ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Α'.

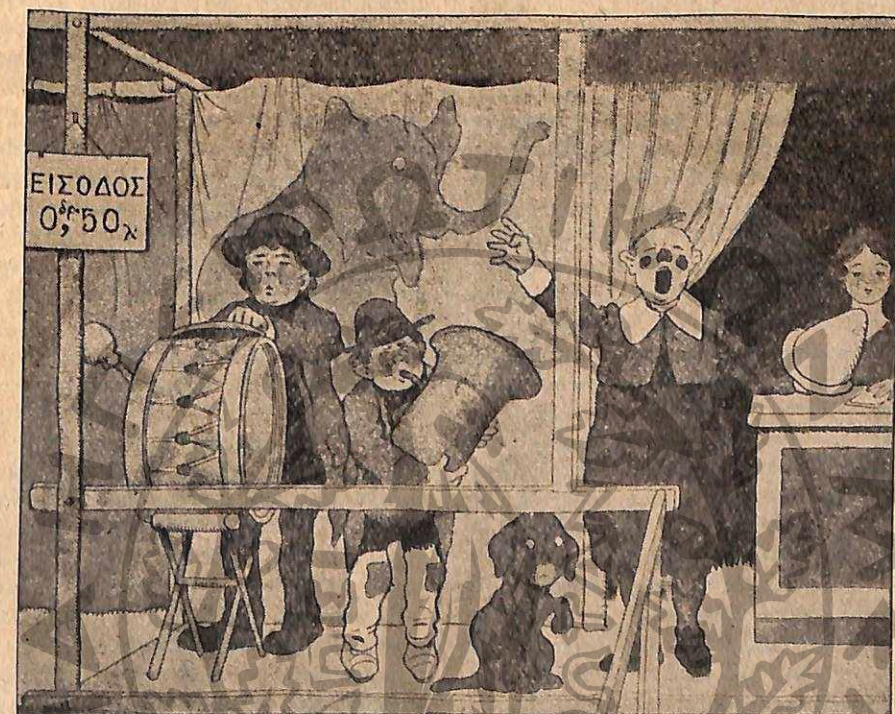
Μπούμ! μπούμ! ἡ γρανκάνσα βροντᾷ.

Τζίν-τζίν! τὰ κλαπατούμπανα καμπανίζουν.

Μπέ! μπέ! μουγγρίζει τὸ χάλκινο ὄργανο, τὸ μονάκριβο.

Τί εἶναι, καλέ; — Μᾶς πληροφορεῖ ἡ ὀξεῖα φωνὴ ἐνὸς παλιότσου πού, ἀνεβασμένος σὲ μιὰν ἐξέδρα, οὐρλιάζει μ' ὅλη του τὴ δύναμη:

— Ὁρίστε, κύρριοι! ὀρίστε, κυρρίες! Θὰ ἰδῆτε πράγματα και θ' άγματο, πού δὲν τὰ εἶδατε ἐπὶ ζωῆς σας!.. Ὁρίστε, παιδιά! ὀρίστε, κορίτσια! Θὰ ἰδῆτε τοὺς δίποδους και τοὺς τετράποδους καλλιτέχνες μας! Ἐμπρός, γογγόρα, κι' ἡ παράσταση άρχίζει! Εἶναι ἡ ὥρα κι' ἡ στιγμή

νὰ γνωρίσετε τὸ Θηριοτροφεῖο Χάρρυ Κόμπλεν, τὸ περίφημο Τσίρκο, τὸ Ζωολογικὸ και Ἀνθρωπολογικὸ, τὸ μεγαλύτερο πού ὑπάρχει, τὸ ὄγδοο θάγμα τοῦ κόσμου! Ὁρίστε! ὀρίστε! Ἐμπρός, μουσική!

Κι' ἡ «μουσική» — δηλαδὴ τὸ χάλκινο ὄργανο, τὰ κλαπατούμπανα κι' ἡ γρανκάνσα — διπλασιάζουν τὸ διαβολικὸ τους θόρυβο πού ξεκουφαίνει τὸν κόσμο.

Μόλις εἶχε φτάσει στὴ μικρὴ ἐκείνη πόλη τὸ μεγάλο αὐτὸ Θηριοτροφεῖο. Εἶχε κατασκευάσει μιὰ θεόρατη ξύλινη μπαράκα, ψηλότερη ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες, με μιὰ παρδαλὴ σημαία στὴν πυραμίδα τῆς σκεπῆς, πού φαινόταν ἀπὸ παντοῦ. Καί σὰ νὰ μὴ ἔφτανε ὅλη αὐτῇ ἡ ρεκλάμα — ἡ σημαία, ἡ μουσική, ὁ παλιότσος, — ἀπέξω στὴν ἐξέδρα ἦταν ἀραδιασμένοι

κι' όλοι οί «δίποδοι και τετράποδοι» καλλιτέχνες, για να τραβούν τους χαζούς που περνούσαν και να τους κάνουν να μπαίνουν.

Η οικογένεια Χάρου-Κόμπλεν, που διευθύνει σοφά την επιχείρηση, αποτελείται: από την ωραία κι' ευγενικά κυρία Ζούλμα Κόμπλεν, μοναδική ίππευτρια σ' όλο τον πολιτισμένο κόσμο, που συνδυάζει δύναμη και χάρη από τον άντρα της, το διάσημο Χάρου Κόμπλεν, που κι' αυτός θεωρείται μοναδικός ίπποδαστής κι' ασύγκριτος ίππέας (γι' αυτό μάλιστα επωνομάζεται "Άνθρωπος-Ίππος ή Ίπποκένταυρος") και τέλος από τον Τιμολέοντα ή Τιμολίο, το γιό τους, που κάνει χρέη σταυλίτη και ό,τι άλλο ρόλο του δώσουν στην παράσταση. Από τη μητέρα του ο Τιμολίος τρώει μπάτσους, από τον πατέρα του κλωτσιές, αλλά γι' αυτό ίσως έγινε καλό παιδί και βοηθεί τους γονείς του στην επιχείρηση περίφημα.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΓΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Έχει πού, κατά την ανατολική μεριά, ή πόλη τελειώνει στη μαύρη καγκελόπορτα του νεκροταφείου, καθόταν, απ' όσο μπορούσαν να θυμηθούν οι άνθρωποι, μια γερόντισσα, που πουλούσε μήλα, αυγά και τυρί.

Καθώς ή γριά καθόταν εκεί-δὰ δόλοτελα ακίνητη, με το κεφάλι ακουμπισμένο στο κάγκελο, σούδινε την έντοπωση μιας εικόνας του κάτω κόσμου. Ήταν εξαιτίας του βαθυκόκκινου τσίτρινου μανδύα της, που απ' την κουκούλα του ξεπερβαλλε ένα πρόσωπο καταζαρωμένο, μάτια γαλανά κι' δόλασπρα σὰ χιόνι μαλλιά. Θάταν ογδόντα χρονών, καθόταν πάντα στο κοιμητήρι κι' ή ποίηση της ζωής της ήταν οί κηδείες. Όλα της τὰ δάκρυα, οί στεναγμοί κι' οί προσευχές της ήτανε για τούς νεκρούς, που ακίνητοι σὰ φέρετρό τους περνούσαν από μπροστά της. Η φτωχολογιά, που δίχως λουλούδια και πομπή τη θάβανε, της έσφιγγε την καρδιά έτσι που έκλαιγε από συμπόνια μια πλούσια πάλι κηδεία την έκανε να δακρύζει από θαυμασμό. Όταν όμως ό άγέρας της έφεανε κανένα επικήδειο ψάσιμο, κι' οί ριγηλές γέρικες λευκές μουρμούριζαν πάνωθ' της, κι' ό ήλιος του άπομεσήμερου της έρριχνε τις θερμές του αχτίδες, τότε ή γερόντισσα βρισκόταν στον έβδομο ούρανό. Σπάνιο πράγμα ωστόσο να συντύχουν έλ' αυτά. Περισσότερο πεθαίνουν φτωχοί παρά πλούσιοι, και πάνω από το μισό χρόνο, βούτζει ό άνεμος στ' αυτιά της, κι' ή βροχή και το χιόνι δέρνανε τη μεγάλη θαλασσιά της όμπρέλλα.

Καθετί που θα μπορούσε να ενδιαφέρει τη γέρινη τούτη καρδιά, βρισκόταν πίσ' απ' την πόρτα του νεκροταφείου, έτσι που δεν της άπομενε για τούς ζωντανούς, για τη ζωή την έξω απ' την πόρτα εκείνη παρά λίγο, έλάχιστο ενδιαφέρον.

Τὰ παράπονα που οί φτωχές γυ-

ναϊκούλες μουρμούριζαν για την άκριβεια των αυγών, άφηναν τη γριά άσυγκίνητη, όσο κι' οί γρίνιες των αντρών για την τιμή του τυριού. Η ματιά της με την πιό μεγάλη άπάθεια συναντούσε παιδικά πεινασμένα μάτια, γιατί ή φτώχεια, ή πείνα και τó κρύο ήταν τόσο φυσικά πράγματα γι' αυτή, που δεν της κάνανε καμμιά έντύπωση. Όπως ποτέ δεν έκανε υποχώρηση πάνω στην τιμή που έλεγε μια φορά, έτσι ποτέ δεν της ήρθε στο μυαλό ν' άνεβάση την τιμή σάν τυχαινε να πάη κανένας με πλούσιο παρουσιαστικό να ψωνίση κανένα φρούτο. Ήταν ή ίδια πάντα ή γριά και στη δουλειά και στα λόγια της.

Σ' όλόκληρη τη γειτονιά δὲ θάβρισκες άνθρωπο που να μπορούσε να καυχηθή πως άκουσε από μέρους της λόγο φιλικό, για να τον καλοπιάση και να τον κρατήση πελάτη της. Κάθε άλλο: έταν κανείς τυχαινε να της κάμη καμμιά παρατήρηση, π. χ. «σήμερα είναι μικρά τὰ τυριά», του άπαντούσε ξερά:

— Πάρε μεζούρα και μέτρα τα.

Ένα όμορφο φθινοπωρινό πρωί — ή γριά καθόταν κίελας στη θέση της — πρόσβαλε αντίκρυ, στη σκάλα ενός παλίοσπιτου, κάποιον μικρό μόλις πέντε χρονών άγόρι, και κοιτούσε σοβαρά ένα γύρο τον κόσμο: Κρατούσε ένα μακρύ σιδερένιο γάντζο στο χέρι και στην πλάτη του κρεμόταν κάποιος τενεκές. Τὰ μάτια του παιδιού και της γριάς συναντήθηκαν. Θά μπορούσαν να κάμουν τη σκέψη πως δύσκολο θάταν να βρεθ' άλλος πιό ήλικιωμένος ή, πιό μικρός που να βγάξη μόνος το καθημερινό του. Μά τέτοιο πράγμα δεν τούς πέρασε απ' το μυαλό. Ο πιτσιρίκος έβαλε σὲ κίνηση τὰ στραβά, τυλιγμένα με παλιοκούρελα ποδαράκια του, που κατευθείαν τó φέρανε μπρος στο καλάθι με τὰ μήλα.

— Καλέ, είπε, δός μου ένα μήλο!

— Θεός φυλάξοι! άπάντησε ή γριά.

Υστερα από μια σιωπηλή πάψη, ξεκίνησε τó παιδί να φύγη κι' άρχι-

σε τη δουλειά του: Μάζευε τὰ κουρέλια του δρόμου. Κατά ταπομεσήμερο, ξαναφάνηκε νάρχεται τρικλίζοντας στο δρόμο, κάπως κουρασμένος κάτω απ' τó βάρος του γεμάτου τενεκέ. Πάλι του χαμογέλασαν και τότε σύρανε κοντά τους τὰ όλοκόκκινα μήλα. Τὰ θάμνατε κάμποση ώρα, και τέλος είπε στη γριά που τó λοξοκοίταζε:

— Καλέ σύ, δός μου ένα μήλο να σου δώσω και γώ κάτι απ' τον τενεκέ μου, άν θέλ'ης.

— Και γώ θα σου δώσω κάτι, λέει αυτή κουνώντας τó χέρι με τρόπο που σήμαινε πολλά. Στρίβ' από δώ με την κουρελαρία σου!

Καταλυπημένος έσυρε κι' έφυγε. Τάλλο πρωί στεκόταν πάλι εκεί. Μια κηδεία περνούσε κείνη την ώρα κι' ή γριά έκλαιε. Ο πιτσιρίκος περρίμενε την κατάλληλη στιγμή και τότε τη ρώτησε:

— Καλέ σύ, θα μου δώσης ένα μήλο σάν θάμαι πεθαμένος;

— Όποιος είναι πεθαμένος δὲ χρειάζεται πιά μήλα.

— Μά εγώ θα θέλω, τη βεβαίωσε. — Μπελάς μουίνες, άγρίεψε ή γριά, δὲ μπορεί κανείς ούτε την κηδεία του να δ'η με ήσυχία! Σύρε απ' έδω!

Την άλλη φορά στάθηκε ό μικρός μπροστά στο καλάθι με τ' αυγά.

— Από που γίνονται όλα τούτα, ρώτησε. Και καθώς δεν έπαιρνε καμμιά άπάντηση, έδωσε μια μοναχός του:

— "Α! ξέρω, απ' τις κόττες — ει, ναι ώρατο να βγαίνουν από μια κόττα τόσο πολλά αυγά.

— "Αμ! γιατί άλλο είναι οί κόττες μουρμούρισε ή γριά.

Υστερ' από μια στιγμή βαθείας σκέψης, έξηγγεσε ό μικρός:

— Και κόττα νάμουνα, πάλι δὲ θα μπορούσα τόσο πράγμα.

Μά κι' αυτά τὰ λόγια, μ' όλο που κλείνανε μια μεγάλη εκτίμηση για τó εμπόρεμά της, δὲ μπόρεσαν να συγκινήσουν τη γριά.

Κάποια άλλη φορά έρχεται τρεχάλα ό μικρός και της λέει:

— Καλέ σύ, κάτω κεί στη γωνιά είναι μια γυναίκα που τόση ώρα σου φωνάζει να πäs εκεί.

— Πήγαινε πäs της νάρθη αυτή έδω, ήταν ή άπάντηση, κι' ό κατεργαράκος πήγε κι' ούτε ξαναφάνηκε.

Όταν κάποτε μια λεπτή μαυροφορεμένη κυρία πέρασε μπρος από τó μικρό και τη γριά, αυτή φούσκωσε τὰ μάγουλά της και ξεφύσησε μ' όλη της τη δύναμη.

— Πφ! έκανε. Τούτη δὲ είναι μια μεγαλοσιάννα, που ούτε να μάς κοιτάξη καταδέχεται. Μά όλοι τελειώνουμε στο ίδιο νεκροταφείο, αυτό ει-

ναι που πάντα πρέπει κανείς να τó θυμάται.

— Είν' από κείνες που δὲ δουλίζουν έτούτη; — ρώτησε ό μικρός — θά τρώγ' λοιπόν παρά μία τεσσαράκοντα!

— Μνήσθητί μου, Κύριε — τον έκοψε ή γριά — σὰ δὲ νοιώθει κανείς όλοτελα από κόσμο!

Μά ό μικρός υποστήριξε μ' επιμονή την άποφή του.

— Άκου όταν σου μιλάνε, φωνάζε ή γριά, εις' ένα μουλάρι!

Ο νεαρός σκέφτηκε λίγο κι' ύστερα λέει άποφασιστικά:

— Τό ίδιο μου κάνει: μά δόσε μου τώρα ένα μήλο!

Η γριά άρπαξε τó σκονί, πούχε για να σηκώνη τó καλάθι της, κι' ό μικρός κατάλαβε την κίνηση κι' έστριψε στο λεπτό.

Πήγε στο σπίτι, άνέβηκε με τὰ τέσσερα την όλόρθη σκάλα και τρύπωσε στη χαμηλή κάμαρα της σοφίτας, που ποτέ δεν ήταν σφραγιστή.

Ήταν εκεί μέσα ένα κρεβάτι, ένα τραπέζι και μια δυό καρέκλες: τó πάτωμα ήταν όλο βρώμα, τó ίδιο και τὰ τζάμια του παραθυριού, που μόλις άφηναν να περνά ήνα θαιμπό φως. Μερικά παλιόρουχα κρεμόντανε στον τοίχο, και τίποτ' άλλο.

Έκει μέσα μεγάλωσε ό μικρός ρακοςυλλέκτης. Τον άφηναν πάντα κατάνομο, ξαπλωμένο στο κρεβάτι, ως που γυρνούσε ό πατέρας για να μοιραστή μαζί του τó μεσημεριανό ψωμί. Τόπερνε τότε τó παιδί μπροστά του, πάνω στο τραπέζι, έτρωγε τó ψωμοτύρι του, κι' από καιρό σὲ καιρό έσπρωχνε μια μπουκιά στο στόμα του μικρού.

Την Κυριακή τόνιβε, τó σαπούνι-ζε και τόπερνε στη μυρπαρία.

Τώρα ό μικρός ήταν πέντε χρονών κι' ό πατέρας σκέφτηκε πως ήταν καιρός ν' άρχισ'η να κάνη κάτι. Όταν γυρνούσε τó βράδυ απ' τη δουλειά — ήταν φανοκόρος — θάβριχνε πρώτα μια ματιά στον τενεκέ: άν τον έβρισκε γεμάτο, πάει καλά: μά άν συνέβαινε τ' αντίθετο, ό μικρός τις περιμάζευε με τ' άκλόουθα λόγια:

— Όποιος δὲ δουλεύει, χαστούκια!

Ήταν ή μόνη κοσμοθεωρία που είχε μάθει ως τώρα ό φιλαράκος μας και την υποστήριζε κίελας.

Μολονότι ή γριά κάθε φορά και θύμωνε περισσότερο, αυτός όλο και τó συχνά στυλωνόταν μπρος στο καλάθι της, έτσι που συνέδηκε ν' άρχισ'η ή γριά να κοιτάη πέρα στο δρόμο, σάν τυχαινε καμμιά φορά ν' άργοπορήση ό μικρός.

Και σάν έρχόταν, ήταν περιεργή

να δ'η τί καινούργιο στρατήγημα θά σοφίζταν, που πάντα σκοπό του θάχε την άπόκτηση ενός μήλου. Μά ή αντίστασή της ήταν τόσο μεγάλη δὲν ύποχωρούσε, παρά κι' οί δυό δείχνανε μια άξιοθαύμαστη επιμονή.

Τὰ κίτρινα φύλλα των δέντρων του νεκροταφείου όλοένα και σωριάζονταν γύρω στα πόδια της γριάς: κι' όσο πιό γυρνά τὰ κλαδιά ύψώνονταν στον ούρανό, τόσο και πιό σφιχτά τυλιγόταν αυτή στο μανδύα της.

Τώρα τὰ κοράκια κράζανε πάνω απ' τó φρέσκο χιόνι, και μόνο τὰ σκυθρωπά κυπαρίσια μαυρίζανε πάνω απ' τούς τάφους. Κατά τó ήλιοσασίλεμα κόκκινες αναλαμπές χυνόντανε άνάμεσα στ' άφυλλα κλαδιά, και για μια στιγμή ό κόκκινος μανδύας της γριάς έμοιαζε σὰ χρυσωμένος, κάτω απ' τη χιόνοπασπαλισμένη πόρτα.

Ένα τέτοιο παγωμένο βράδυ, είχε βάλει τó μπρίκι της ή γριά στη φωτιά, και πότε πότε ζεσταίνονταν με μια γουλιά καφέ.

Τό φεγγάρι είχε προβάλει στον ούρανό, μακρυά άντηχοόσαν τὰ κουνούσματα των έλκυθρων, και κάθε τι που πήγαινε ή έρχόταν, βιαζόταν και μάκρανε τρέχοντας για να ζεστανη τὰ παγωμένα του μέλη.

Από καιρό σὲ καιρό σήκωνε ή γριά τó κεφάλι και κοιτούσε πέρα, κατά τó δρόμο. Ο μικρός δεν είχε φανεί άκόμα. Κουνώντας τó κεφάλι, έπινε τον καφέ της, μά καθώς άπόψε δεν την προξενούσε τη συνηθισμένη ευχαρίστηση, άρχισε να μουρμουρίζει:

— Τό παλιόπαιδο — να τó πάρη ή ευχή — σου τριγυρνά μέσ' στα χιόνια — άνωφλέυτος λαός τὰ παιδιά: θάπρεπε οί άνθρωποι νάρχωνται μεγάλοι στον κόσμο.

Σήκωσε ξανά τó κεφάλι. Άκριθώς την ίδια ώρα φάνηκε νάρχεται, τρεκλίζοντας πάνω στο χιόνι, ένα στραβοκάνικο σκυφτό ανθρώπακι.

— Άς μὴ βαριόμουν να σηκωθώ και θά στα διόρθωνα τὰ πόδια, μουρμούρισε ή γριά, δίχως να τó κοιτάξη.

Μ' αυτό δεν έμοιαζε νάχη άπόψε καμμιά όρεξη για κουβέντες: τρέμοντας άνέβαινε τη σκάλα για να πάη στο σπίτι του, μά σάν πάτησε την πετούγνια, βρήκε την πόρτα σφραγιστή.

— Για κόττα, λέει ή γριά, πήγαν όλοι σὲ κάποιο γάμο και κλείσανε — κανένας δὲ σκέφτηκε τó παιδί!

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

(Απ' τó Γερμανικό) ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΟΥΡΙΤΣΑ ΤΟΥ

ΛΑΓΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Ένα διαβολάκι, όνομα και πράμα, είχε γίνει σωστό πειραχτήριό στη μάγνα του τη διαβόλιστα, και την έκανε να στενοχωριέται που είχε άποκτήσει τόσο έξυπνο, πονηρό και σκανδαλιάρικο παιδί.

Από τó πρωί έσαμε τó βράδυ, κι' άκόμη και τις ώρες της νύχτας που τύχαινε να λείπη ό πατέρας του τó διάβολος, έβρισκε κάθε τρόπο να την κάνη να περάζει και να θυμώνη.

Μέσα στη σπηλιά που την είχανε για σπίτι τους, πότε έκρυβε κάτι που ή μάγνα του τó χρειαζόταν βιαστικά για τη δουλειά της, και πότε άνακάτευε τὰ πράγματά τους.

Άλλοτε πάλι, έπαιρνε μερικά απ' αυτά, και τὰ πήγαινε και τάκρυβε σὲ άλλες σπηλιές που ήταν γύρω τους.

Η διαβόλιστα, πολλές φορές, πάνω στο θυμό της από τὰ καμώματα του, τó έδερνε: μά εκείνο όχι μόνο δὲν καλύτερευε, παρά ύστερα από κάθε δάρσιμο, χειρότερευε και την πείραζε άκόμη πιό πολύ.

Μιὰ ήμέρα, καθώς ή διαβόλιστα μαγείρευε με ξύλα ένα νόστιμο φαί, και φορούσε μπροστά της την καινούργια ποδιά, που της την είχε πάρει ό άντρας της σ' ένα πανηγύρι, τó διαβολάκι πήγε σιγά-σιγά από πίσω της, έλυσε τὰ δέματα της, και έτσι ή ποδιά έπεσε στις φλόγες και κήνηκε.

Η διαβόλιστα τότε άναψε και κόρωσε από τó θυμό της, τόπιασε με τὰ δυό της χέρια να τó κτυπήση κάτω σάν τόπι, μά εκείνο της ξεφύγε, έδωσε μια, και βρέθηκε σκαρφαλωμένο στο άπάνω μέρος της σπηλιάς, και απ' εκεί καθισμένο μέσα σ' ένα μικρό κοίλωμα, έβγαζε τη γλώσσα του και κοροϊδευε τη μάγνα του.

Έκείνη άφρισμένη από τó κακό της, γιατί δὲν χάρηκε την όμορφη και καινούργια ποδιά της, τού έλεγε:

— Τι να σου κάνω που είσαι διαβολάκι, κι' έτσι δεν σε πιάνει θάνατος, ένώ άν ήσαν όπως τὰ παιδιά των ανθρώπων, θά σ' έσκαζα κάτω σάν καρπούζι και θά ήσυχάζα μια για πάντα από σένα!

Την ίδια στιγμή, μπήκε στη σπηλιά ό διάβολος κουρασμένος από την περιόδεία του άνάμεσα στους ανθρώπους, που τούς είχε βάλει σκάνδαλα και φυτίλια, να μαλώνουν, να βρίζονται, να δέρνονται και να κλέβη ό ένας τον άλλον, και ζήτησε από τη γυναίκα του να τού βάλη να φάη.

— Σε καλή στιγμή ήρθες, άντρα

μου, να καμαρώσης το γιό σου, που εγώ πια δεν τον υποφέρω. "Η θάρχισης από σήμερα να τον παίρνεις μαζί σου, να σε βοηθάει στις δουλειές σου και στις διακολιές σου, ή αλλιώς θα φύγω εγώ απ' εδω μέσα. Δεν κάνω πια στυγμή μαζί του. Λίγο πριν έρθεις μου έλυσε την καινούργια ποδιά και μου κάηκε στα ξύλα που μαγείρευα.

— Δέ μου λές, γυναίκα, αποκρίθηκε ο άντρας της, τί ανάποδη λογική είναι αυτή που έχεις σήμερα; "Αφού εγώ είμαι διάκοιος και συ διακόλισσα, το παιδί μας τί άλλο θα γινόταν παρά διαλάκι; «το μῆλο θα πέση κάτω από τη μηλιά» λένε οι άνθρωποι όταν θέλουν να δείξουν πόσο τα παιδιά μοιάζουν με τους γονείς τους. "Αντί να θυμώνεις, πρέπει να χαίρεσαι που ο γιός μας θα μᾶς ξεπεράσει σ' όλες τις διαβολιστικές χάρες, και να καμαρώνεις από τώρα, γιατί γρήγορα θα τον ιδής μέσα στο συμβούλιο των αρχηγών μας.

— Ναί, κι' εγώ θέλω να περάσει τα γονικά του σε όλα, μὰ δεν θέλω να είναι βασανιστήριο σε μένα.

Τὸ διαβολάκι, που από ψηλά άκουγε δλ' αὐτά, τῆς ἀντιμίλησε γελαστά:

— Κάνε μου κάθε μέρα τηγανίτες, και θα πάψω να σου είμαι πειρασμός και ζιζάνιο!

— Κατέβα κάτω, του φώναξε ο πατέρας του άγρια, και μὴ μου ξαναπῆς ἡ μάνα σου πῶς τὴν πείραξες στο παραμικρό, γιατί θα σε πάρω άμέσως να σε πάω στην κόλαση, να φουσᾷς μέρα νύχτα τὸ φουσερό του καμινιοῦ της, γιὰ νὰ λαμπαδίσει ἡ φωτιά, και νὰ κοκκινίσει τὸ σίδερο που τὸ κάνουν οἱ μαστρο-διαδῶλοι μαχαίρια, σπαθιά και κουμπούρια, και τὰ βάζουμε στα χέρια των ανθρώπων, γιὰ νὰ σκοτώνη ὁ ένας τὸν άλλον στους καυγάδες τους.

Τὸ διαβολάκι κατέβηκε, πήρε συχώρεσι από τὴ μάνα του, και εἶπε πῶς θα εἶναι πια φρόνιμο.

"Υστερα κάθησαν και οἱ τρεῖς στο τραπέζι, και αφού απόφαγαν, και ἔφυγε ὁ διάβολος, τὸ διαβολάκι βοήθησε τὴ μάνα του, χωρίς νὰ τοῦ τὸ ζητήση, στο σήκωμα τοῦ τραπεζιοῦ και στο πλύσιμο των πιάτων.

"Αμα τὰ τελείωσαν, βγήκαν και κάθησαν απ' ἔξω από τὴ σπηλιά, που φουσουσε δροσερό άεράκι.

"Εκεῖ ἡ διαδῶλισσα εἶπε στο γιό της, αν ἤθελε νὰ τῆς κρατήση με άπλωτά τὰ χέρια του, μὴ κούλα νῆμα, γιὰ νὰ τὸ μαζέψῃ σε κουδάρι, και νὰ πλέξῃ μ' αὐτὸ κάλτσες, τοῦ πατέρα του.

Τὸ διαβολάκι εἶπε άμέσως τὸ ναί,

κάθησε σταυροπόδι εμπρός στη ποδιά της, και πέρασε στα χέρια του πρόθυμα τὰ νῆματα τῆς κούκλας: και ἐνῶ ἡ μάνα του κουδάριαζε, ἐκείνο κουνούσε μαζί και τὰ δυὸ του χέρια, πότε δεξιά, πότε αἰστερὰ, και τὰ πήγαινε σάν τὴν βαρκούλα που τὴν κουνᾶνε ἑλαφρά μικρά κυματάκια.

Στὴν ἀρχή, με τὴν κίνηση αὐτὴ που ἔκανε γιὰ νὰ ξετυλίγεται εὐκόλα τὸ νῆμα, διασκέδαζε μὰ σάν εἶχε φτάσει τὸ ξετύλιγμα ὡς τὴ μέση τῆς κούκλας, βαρέθηκε μὴ τέτοια μονοτονία, και κάτι τὸ γαργάλιζε μέσα του νὰ πειράξῃ κάποιον — μὰ ὅχι τὴ μάνα του, γιατί θυμόταν τί εἶχε υποσχεθεῖ στὸν πατέρα του.

Γι' αὐτὸ δεν εἶχε ἡσυχία, και σάν νὰ βρέθηκε καθιμένο πάνω σ' ἀγκάθια, άρχισε νὰ κουνᾷ και ὄλο τὸ άλλο κορμί του, και πρὸ πάντων τὴν οὐρά του, που τὴν άπλωνε, και τὴν μάζευε βιαστικά, σήκωνε μ' αὐτὴν σκόνη από τὴ γῆ, και ἔτσι ἔδειχνε τὴ μεγάλη στενοχώρια που εἶχε.

Γυρίζοντας τὸ κεφάλι του σ' ὅλες τις μεριές γιὰ νὰ βρῇ ποῖον νὰ πειράξῃ, εἶδε μακριά του καμμιὰ πενηνταριά μέτρα, μερικά παιδιά, που ἔπαιζαν ἡσυχά και ἀγαπημένα τὴν ἀμπάριζα. Τὰ κοίταξε με λοξή ματιά, χαμογέλασε πονηρά, και εἶπε με μεγάλη χαρὰ μέσα από τὰ δόντια του:

— Τώρα θα σᾶς δείξω ἐγώ, τί δουλειές με ροῦντες, μπορεῖ νὰ κάνῃ ἓνα διαβολάκι, ακόμη κι' από μακριά.

"Αμέσως άπλωσε τὴν οὐρά του, πήρε και τύλιξε μ' αὐτὴν μὴ πέτρα, και προσέχοντας κατὰ τὸ μέρος των παιδιῶν, κατατάρριζε τὴ στιγμή που θα τὴν ἔριχνε άνάμεσα τους γιὰ νὰ τὰ άναστατώσῃ.

Καθῶς ἓνα από τὰ μεγάλα παιδιά εἶχε βάλει στο κυνηγητὸ ἓνα άλλο μικρότερό του, κι' ἦταν ἔτοιμο, σηκώνοντας τὸ χέρι του, νὰ τὸ χτυπήσῃ στὴν πλάτη και νὰ τὸ πάρῃ ἔτσι στὴν ομάδα του γιὰ πούλι αἰχμάλωτο, τὸ διαβολάκι βρήκε τὴν εὐκαιρία, σημάδεψε και σφεντόνισε με τὴν οὐρά του τὴν πέτρα.

"Εκείνη ἔχτύπησε στο πόδι τὸ μεγάλο παιδί, τοῦ αντίκοψε ἔτσι τὸ δρόμο με τὸν πόνο που τοῦ ἔκανε, και τότε τὸ μικρὸ τοῦ ἔφυγε μέσα από τὰ χέρια του.

Τὸ παιδί που ἔφαγε τὴν πετριά, νομίζοντας πῶς τὸν ἔπετροδῶλσαν από τὴν ομάδα τοῦ μικροῦ που κυνηγοῦσε νὰ φτάσῃ, ἔβαλε τις φωνές, — κι' από τὸν πόνο που ἔνοιωσε με τὸ χτύπημα, τις ἔβγαζε δυνατώτερες — και ἔλεγε κλαίγοντας πῶς αὐτὰ εἶναι ζαβολιές και δεν περνᾶνε σε μᾶς.

"Εδῶ τὰ παιδιά και από τις δυὸ ομάδες, χωρίς νὰ τὸ καταλάβουν, πιάστηκαν στα χέρια, και άρχισαν νὰ βρίζονται, νὰ δέρονται και στο τέλος δυὸ-τρία, που ἔφυγαν και πήγαν πὶδ μακριά, άνοιξαν και πετροπόλεμο, κι' ἐνῶς παιδιοῦ ἔσπασε τὸ κεφάλι.

Σὲ λίγο από τὸ κακὸ που γινότανε, ἔτρεξαν και οἱ μαννάδες τους, και με τὸ νὰ λέῃ ἡ μὴ τῆς άλλης, «τὸ δικό σου παιδί τὰ φτᾷει και ὅχι τὸ δικό μου», ὁ καυγάς μεγάλωσε και ἔγιναν ὄλοι μαλλιά κουδάρια.

Τότε τὸ διαβολάκι, υπερῆφانو γι' αὐτὸ που σκάρωσε, εἶπε στὴ μάνα του:

— Εἶχε γούστο, μάνα, νὰ πῆς πῶς ἐγώ ἔκανα τώρα τὰ παιδιά νὰ μαλλώσουν, ἐνῶ ἐγώ δεν τὸ κούνησα ρούπι από κοντά σου.

Μὰ ἡ μάνα του, εὐχαριστημένη κιόλα που τὸ παιδί της δεν πείραζε πια αὐτὴν παρά άλλους, τοῦ εἶπε καταχαρούμενη γιὰ τὴν πονηριά του και τὴ μαστορηία του.

— Α, πᾶ πᾶ πᾶ, γιὰ τὸνομα τοῦ Βεελζεβούλ, ὅχι, γυιόκα μου ἐσύ, παρά... ἡ οὐρίτσα σου!

Από τὸ περιστατικὸ αὐτό, που μαθεύτηκε στὸν κόσμο κανείς δεν ξέρει πῶς, θέλουν νὰ εἰποῦν πῶς βγήκε ὁ λόγος που ἀπόμεινε στο στόμα τοῦ λαοῦ παροιμία «**ἔβαλε ὁ διάολος τὴν οὐρά του**» που και τὴν λέει ὅταν τύχει, χωρίς σπουδαία άφορμὴ και αἰτία, νὰ τακνωθοῦν οἱ άνθρωποι και τὸ μάλλωμά τους νὰ ἔχῃ κακὸ ἀποτέλεσμα.

ΠΑΝΑΓ. Α. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Κι' ὁμως στο σπίτι μας ἐγύρισε ἡ Χαρά σιγά, άπασά, γλυκά, κάποιον βραδάκι. "Εδίπλωσε τὰ δυὸ της τὰ φτερά και δίπλα στο παλιὸ κάθησε τζάκι.

Κι' ἐμεῖς τὴν ἐκοιτάσαμε βουβοί, με κούφια στο κορμί μας οἴγῃ. Δεν τὴν ἀγγίσαμε καθόλου τὴν τρελλή με φόβο μήπως γρήγορα μᾶς φύγει.

Κύκλο τριγύρω κάναμε κλειστό, στα μάτια τὴν κοιτάσαμε με γλῶκα. "Εγὼ ποθοῦσα νὰ τῆς πῶ τὴ εὐχαριστῶ, μὰ οὔτε μὴ λέξῃ ταιριαστὴ δεν βρήκα.

Κι' ἔκαιγε μέσ' στο τῆσί μας φωτιά, κι' ὕφαινε ὄνειρα κι' ἐλπίδες μέσ' στὴ [φλόγα].

Και ἡ Χαρά με τὴ λαμπρότητα τῆς ματιᾶ τὰ ὄνειροπλανήματα τὰ εὐλόγα...

"Εξὼ ἔπεφτε φιλή-φιλή βοοχή, στα τῆσίμα ἔσταζε ἀγάλη-ἀγάλη. Και τί μ' αὐτό;... αφού ἡ δική μας [ἡ ψυχὴ] σκιροῦσε με τὸ γυρισμὸ τῆς Χαρᾶς [πάλι...]

ΛΙΔΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από τὸ προηγούμενο —
"Όταν τελείωσαν τὸ τσάι τους, ἡ λαίδη Μπέλλα εἶπε:

— "Η κυρία ντὲ Μπρενδάν μᾶς εἶπε ὅτι παίζετε ἔξοχο πιάνο· αν δεν εἴσθε πολὺ κουρασμένη, τὸ βράδυ μετὰ τὸ φαῖ, μᾶς παίζετε κάτι;

— Καὶ τώρα, αν θέλετε! ἀγαπῶ τόσο τὴ μουσική κι' ἔχω τόσον καιρὸ νὰ παίξω!

Καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ πιάνο.

Στὴν ἀρχὴ δέλιασε, ὕστερα ὁμως ἀφοσιώθηκε ὀλη στο παίξιμο της, δεν σκέφθηκε τίποτα, ἔγινε πάλι ἡ πλούσια, ἡ εὐτυχισμένη "Εδιθ ντὲ Φερλάκ.

Τὸ τελευταῖο κομμάτι ἦταν μὴ παλιά μπαλλάντα τῆς Μπρετάνιας, που τῆς εἶχε γράψῃ ἡ μαμμά της νὰ μάθῃ. Τὸ εἶχε παίξει και τὴν τελευταία βραδυὰ στὸν πύργο τοῦ Φερλάκ. "Όταν τελείωσε, τὰ μάτια της εἶχαν θολώσει.

— Συγκινηθήκαμε πολὺ, παιδί μου, εἶπε ἡ κυρία Σβεσενχάμ· μοῦ ἔφερε ἓναν κόσμο άναμνήσεις στο νοῦ ἡ παλιά αὐτὴ μπαλλάντα, ἀλλὰ δεν τὴν άκουσα ποτὲ ὠραιότερα απ' ὅσο τὴν παίζατε σῆς.

Τὴν ἴδια στιγμή, ἓνα ἀδύνατο χέρι σήκωσε τὴν πορτιέρα κι' ἡ "Εδιθ χλώμιασε απ' τὸ φόβο της, βλέποντας ἓνα παράξενο πρόσωπο νὰ μπαίνει μέσα.

"Ἦταν μὴ φιλόλογνη γυναίκα, κίτρινη και με μάτια άπλανῇ. "Ενα τεράστιο σημάδι αὐλάκωνε και σχεδὸν παραμόρφωνε τὸ πρόσωπό της. Φαινόταν ταραγμένη, λὲς κι' ἡ μουσική τῆς εἶχε κάνει φοβερό κακό.

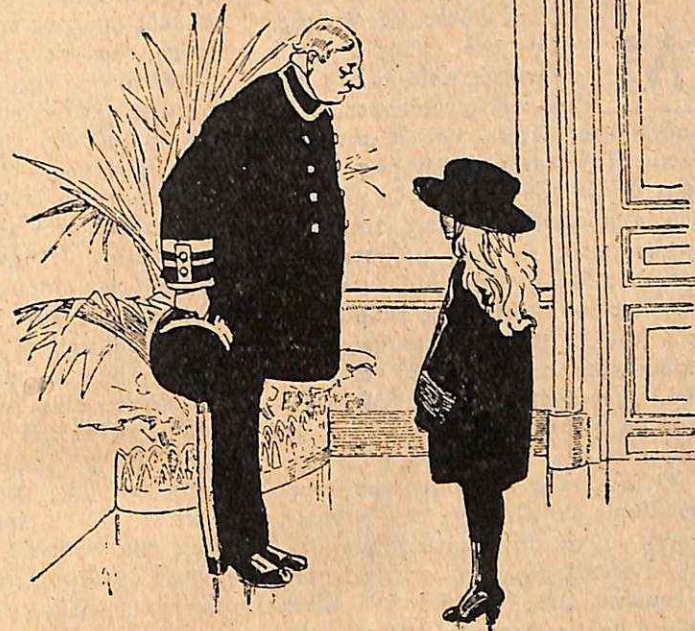
Τὰ μάτια ἔμως αὐτά, ἡ "Εδιθ ἦταν βέβαιη ὅτι τὰ εἶχε ξαναδεῖ.

— Τί ἔχετε, καλὸ μου παιδί; ρώτησε ἡ λαίδη Σβεσενχάμ.

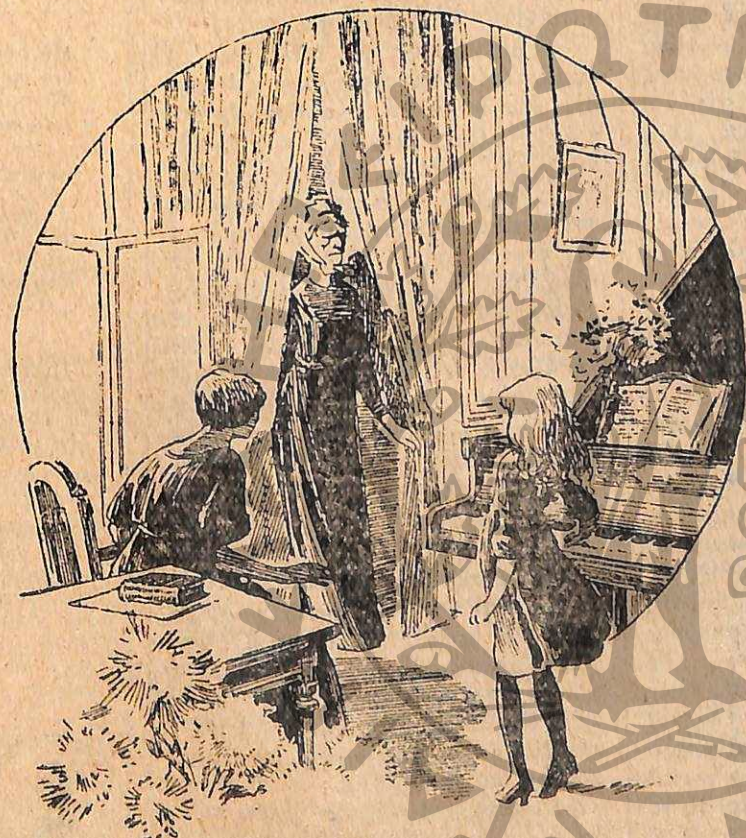
— Αὐτὴ τὴ γυναίκα τὴ φοβοῦμαι, εἶπε ἡ "Εδιθ.

— Ναί, τὸ παρουσιαστικὸ της εἶναι λίγο άγριο, σὲ βεβαιώνω ὁμως ὅτι εἶναι ὀλωςδὶόλου άκίνδυνη. "Ἦταν ἡ καμαριέρα τοῦ παιδιοῦ μου, συνέχισε με τρεμάμενη φωνή, και τῆς κόστισε τόσο ὁ θάνατος του, που

— Βεβαίως, Τζαί-νη, γιατί ὅχι.
"Υστερα από πέντε λεπτά, ἡ "Εδιθ

«— Εἶσθε ἡ μὴς "Ωμπρύ; τὴ ρώτησε ὁ θυρωρὸς». (Σελ. 127, στ. α'.)

«"Ἦταν μὴ φιλόλογνη γυναίκα, κίτρινη...» (Σελ. 139, στ. α'.)

εἶχ' ἔγκατασταθεῖ στὴν κάμαρά της, — μὴ χαριτωμένη ἀγγλικὴ κάμαρα, με άνοιχτόχρωμα ἔπιπλα και με ὕφασμα στοὺς τοίχους ὄλο λουλούδια.

Τριγυρίζοντας κάτω απ' τὴν ἡλεκτρικὴ πλαφονιέρα που σκορποῦσε ἓνα χαρούμενο φῶς, ἡ μικρὴ κόρη συλλογιζόταν τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας.

Δεν μποροῦσε ακόμη νὰ κρίνῃ, ἀλλὰ τρία αἰσθήματα ἐπάλευαν μέσα της: ἡ συμπάθεια πρὸς τὴ λαίδη Σβεσενχάμ, ἡ ἄδριςτος φόβος γιὰ τὴ Τζαίνη, και κάποια δυσπιστία πρὸς τὴ Μπέλλα.

Ναί, τώρα αὐτὸ κορίτσι με τὴ γλυκειὰ μὰ πάρα πολὺ χαδιάρικη φωνή, με τὴ μεγάλη εὐλυγισία τοῦ κορμιοῦ και τὰ χρυσὰ μάτια σάν τῆς γάτας, ἐνέπνεε στὴν "Εδιθ δυσπιστία...

"Ἦταν τάχα κάποια διαίσθηση ἡ φόβος ἀστήρικτοι, χιμαίρικοι;

"Η "Εδιθ δεν μποροῦσε νὰ ξέρῃ. Μόνο τὸ μέλλον θὰ τῆς τὸλεγε...

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

